GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 103. — W Sobotę dnia 4. Maja 1833.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 27. Kwietnia.

Rada Administracyjna Królestwa mianowała PP. Fryderyka Hr. Skarbka, Radzcę Stanu, Jana Hr. Łubieńskiego, i Wincentego Kozłowskiego, Referendarza Stanu nadzwyczajnego, Naczelnika biora rachuby w Kommissyi rządowéj spraw wewn., duchown. i ośw. publ., członkami Rady głównéj opiekuńczéj Instytutów dobroczynnych; Stanisława Ostrzykowskiego, Sędzią Pokoju powiatu Płockiego; Jakóba Rościszewskiego, Sędzią Pokoju ptu Lipnowskiego, a Jana Ojrzyńskiego, Sędzią Pokoju ptu Pułtuskiego.

Warsz. Korespondent niem. umieścił co następuje: „Gazeta Frankfurtska donosi z Paryża pod dn. 8. Kwietnia: Uwagi godna jest taktyka dzienników paryzkich; przekształcają one umyślnie stan rzeczy, nie upatrują saméj tylko wojny między Egiptem a Turcyą, lecz oprócz tego marzą o krokach nieprzyjacielskich, które między Francyą a Rossyą wkrótce nastąpić mają. Wojna na Wschodzie byłaby dla nich obojętną, gdyby nie podawała im sposobności rozżarzania ognia, który jak mniemają, może wzniecić nieporozumienia między gabinetem paryzkim a petersburskim. Z jednéj strony pobojowiska ukazują nam Rossyą i Turcyą, z drugiéj Egipt i Francyą. Ponieważ Cesarz Mikołaj stara się utrzymać na Wschodzie dawny rzeczy porządek; przeto życzą, ażeby Ludwik Filip tamże popierał rewolucyą. To téż jest przyczyną, dla czego dzienniki paryzkie słabość państwa Ottomańskiego przesadzają, a Mehemeda Alego nowém wojskiem i nową flotą obdarzają. Zamiarem ich jest wznieść przez to energią Ludwika Filipa. Ale to jest nadaremna. Rossya jak dotąd tak i nadal Turcyą opiekować się będzie; a to bez wypowiedzenia wojny ze strony Ludwika Filipa.“

Z dnia 28. Kwietnia.

JO. Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Namiestnik Królewski, wczorajszego dnia wieczorem wrócił z Petersburga do Warszawy.

Rossya.

Z Petersburga, dnia 5. (17.) Kwietnia.

Przez rozkaz dzienny z d. 2. b. m. N. Cesarz Jmć raczył nadać nowe urządzenie kilku korpusom piechoty i jazdy i rozdać wielką liczbę mianowań i podwyższeń, z których na teraz przywodzimy następne: Mianowani, Generał-Adjutanci: Generał Feldmarszałek, Głównodowodzący czynną armią Xżę Warszawski Hr.

Paszkiewicz-Erywański, General-Inspektorem całéj piechoty, z zachowaniem dawnych obowiązków i tytułów. Generał jazdy Hr. Wasilczykow 1, Generał-Inspektorem całéj jazdy. Generał jazdy Xżę Szczerbatow, Szef dawnego pułku pieszego Kostromskiego, Szefem pułku strzelców tegoż nazwania. Generał piechoty Hr. Toll, Szef dawnego pułku 20. strzelców, Szefem pułku pieszego Niżnienowogorodzkiego. Generał jazdy, Minister wojny, Hr. Czernyszew, Szefem pułku S. Petersburgskiego ułanów. (Wszyscy z zachow. dotychczasowych tytułów i obowiązków.) Generał-Adjutant, Generał piechoty, Chrapowicki 1., członkiem Rady Wojennéj.

Przez ukaz do Kantoru Dworu z d. 1. b. m., Xżęta Eugeniusz i Grzegorz Gagarin, P. Cezar Poniatowski i Xiążę Alexander Wołkoński, mianowani Kamerjunkrami Dworu.

P. Minister sprawiedliwości oznajmił dn. 20. Marca Rządz. Senatowi, że, z powodu zgonu Generała piechoty Hr. Kuruty, N. Cesarz Jmć raczył mianować członka Kommissyi, ustanowionéj do rozklassyfikowania interesów z wydziałów, które zostawały pod zarządem ś. p. Cesarzewicza Konstantyna, Radzcę Tajnego, Senatora Daniłow, Prezydentem téjże Kommissyi.

Lista obywateli, których majątki, podlegające sekwestrowi i konfiskacyi, dotąd niewyszukane.

Z powiatów: Latyczowskiego.

Brzozowski Xawery.—Belke Karol Kleryk.—Bogusiewicz Benedykt.—Paszkowski niewiadomego imienia.—Singalewicz Franciszek.—Gawłowski Wiktor. —Lesiewicz Józef. — Lesiewicz Tomasz.—Piątkowski Tomasz.—Sieromski Jan.—Sieromski Bazyli.—Piotrowski Wincenty.— Niedzielski Ignacy. — Majewski Jan, wolny człowiek.— Malinowski Kajetan.— Makowiecki Floryan.—Lewicki Adam.—Łaki Jan, wolny człowiek.—Sokołowski Józef.—Olszański Jan, diaczek.—Sułkowski Antoni.—Kopecki Michał.—Trentowski Franciszek.—Podfilipski Konstanty.—Krzyżanowski Karol.—Kochaniewicz Augustyn. — Witkowski Edward.—Bukowski Jan.— Dolanowski Wincenty.—Bukowski Julian.— Malewicz Walenty.— Orański Konstanty.—Nesterowicz Seweryn.— Dziubiński Henryk.— Rokicki Felix.— Krzyżanowski Walenty.—Malinowski Wincenty.—Baczyński Józef.— Erozolski Jan.— Erozolski Antoni.—Erozolski Alexander. — Kamiński Franciszek. —Paszkiewicz Antoni.— Orzechowski Antoni. Iwanicki Józef. — Kiernicki Piotr. — Petrykowski Jan.— Wiszniowski Kajetan.— Chmielowski Mich.—Joltuchowski Stefan.—Berezowski Teofil.— Gruski Jan.— Dorohostajski Jan.— Wiszniewski Witalis.

Lityńskiego.

Cudzoziemcy: Fron Hipolit.— Fiszel Franciszek.— Tarnawski Paweł.— Blicharski Piotr. —Leśnikowski Kazimierz.— Tarnawski Grzegorz.—Raczyński Franciszek.— Pasławski Kajetan.— Talczewski Wincenty.— Dobrowolski Józef.

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 21. Kwietnia.

Independant tłómaczy odroczenie Izby następującym sposobem: „Oznajmiliśmy przed tygodniem, że Król Panu de Theux polecił, aby ułożył Ministeryum. Zapewniają nas, że zacny członek zniosłszy się z kilku politycznymi przyjaciołmi swymi, mianowicie z Panem Dubus, Brabant i Meuleneare, nareszcie wczoraj N. Panu oświadczył, iż nie jest w stanie, nowy utworzyć gabinet. — Dodają, że Król odebrawszy to oświadczenie Pana de Theux, oraz mając wzgląd na to, że Ministrowie teraźniejsi powtórnie się wzbraniają, zostać przy urzędzie, postanowił odroczyć Izbę aż do d. 6. Maja.“

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 23. Kwietnia.

Xiążę Broglie otrzymał wczoraj depesze z Londynu dotyczące się spraw portugalskich. Wedle oświadczeń osób, mających stosunki z Ministeryum spraw zewnętrznych, zawierają te depesze wiadomości dla Dom Pedra niekorzystne.

Gazette pisze: Pan Cousin wczoraj prywatne miał posłuchanie u N. Pana, poczém się udał do hotelu Xcia Choiseul. Powiadają, że P. Cousin znowu pojedzie do Berlina.

Ciągle odbiera Ministeryum spraw wewnętrznych doniesienia o zamiarach Legitymistów na zachodzie. Przytrzymano kilka statków nad brzegami Bretanii, usiłujących zapasy broni z rękodzielni angielskich wyładować na ląd. Stronnicy rządu dawniejszego w ustawicznem są poruszeniu, a duchowieństwo tak jawne daje dowody zniechęcenia i nieżyczliwości swojéj, że się trzeba było srogich środków przeciw niemu chwycić.

Konstytucyonista wczorajszy opiewa: W przyszły czwartek zajmie Xiążę Orleański nowe swoje mieszkanie w Tuileryach. Są to też same pokoje w pawilonie Marsant, gdzie niegdyś Xżna Berry mieszkała. Przy téj sposobności nastąpi suty obiad i huczny bal; od dnia tego zacznie Xiążę Orleański na własném być gospodarstwie.

(*Z Gaz. Frankf.*) — W Tarbes, w departamencie górnych Pireneów, onegdaj mnóstwo starych dam, okropnie zbiło duchownych tamtejszéj katedry w samym kościele, wlekło ich długo po ziemi i wygnało ich nareszcie z poszarpaną odzieżą z kościoła, ponieważ podeszłemu, od nich lubionemu księdzu, nie chciano pozwolić, żeby nadal sprawował funkcye kościelne. Po zwycięztwie swojém przybiły amazonki afisz u drzwi kościoła, z tém oświadczeniem, iż nikogo innego nie uznają za Pasterza swego, jak tylko ukochanego swego plebana Claverie.

Donoszą z Nantes pod d. 20. Kw.: „Słyszymy tu niestety! ciągle znowu o usiłowaniach wskrzeszenia Szuaneryi. Maire, P. Rousseau, w gminie niedaleko Machecoul, został w domu swoim napadnięty; dom zaś do szczętu zburzono.

P. Armand Carrel, redaktor gazety National, przybył w towarzystwie redaktora gazety Precurseur de Lyon do Marsylii dnia 18. m. b. Partya liberalna z największemi go przyjęła honorami. W wieczór dnia wspomnionego przyniesiono mu serenadę: pod oknami mieszkania jego, ciągle się dały słyszeć okrzyki: „Niech żyje Carrel, waleczny obrońca wolności narodowéj!“

Piszą z Tulonu pod d. 19. Kwietnia: „Właśnie w téj chwili nadchodzą tu rozkazy, aby wszystko przygotować, co do uzbrojenia eskadry jest potrzebném. Okręty tu się znajdujące już tworzą znamienitą flotę, a liczba ich znacznie ma być powiększoną. Twierdzą powszechnie, że wkrótce flota angielska tutaj z naszą eskadrą ma się połączyć. W budowlach zapasów dano rozkaz, aby wszystko było w pogotowiu, czegoby okręty angielskie potrzebować mogły.

Nieodzownie postanowiono teraz, aby Pan Thiers Królowi w podróży jego w przyszłym miesiącu towarzyszył. Przygotowania stósowne do tego już są poczynione. Poczytują tę podróż za nieodbicie potrzebną, aby pozyskać względy opinii publicznéj, będącéj mianowicie w zachodnich departamentach rządowi wbrew przeciwną.

National rozprawia dużo o zamiarach, które Ministeryum na przyszłém posiedzeniu zechce urzeczywiścić; między innemi wyraża, co następuje: „Przy wyborze Prezesa, Wice-Prezesa i Sekretarzy, poprzedzającym wszystkie inne czynności; chcą zbadać sposób myślenia większości i na nią mieć wzgląd. Jeśli się równie ulegającą być pokaże względem osób, jak dotychczas ulegała w przedmiotach samych, tedy być może, że doktrynery projekt do prawa dotyczący się stanu oblężniczego, przełożony Izbie Parów, znowu na jaw wydobędą z dodaniem innego jeszcze podobnego projektu. Jeśli zaś większość dzielnie się stawi, natenczas Ministeryum przestanie na przełożeniu budżetu i doczeka się późniejszych wypadków, aby działać stósownie do tychże. Główném doświadczeniem ducha jéj, będzie podanie Pana Persil na kandydata Wiceprezesostwa w miejsce Pana Bérenger. Jeśli wybór jego istotnie nastąpi, byłoby to ważném zaiste zdarzeniem.

Gazette de France donosi, iż rząd francuzki spodziewając się, że Izba Deputowanych przyjmie projekt do prawa względem zaręczenia za pożyczkę grecką, zaliczył już rządowi greckiemu 3 miliony franków gotowemi pieniędzmi.

Wczorajszy Monitor umieścił zwykły porównawczy wykaz dochodów krajowych w latach 1831., 1832. i 1833. Okazuje się, iż niestałe dochody w pierwszym kwartale r. b. wynosiły 8,757,000 fr. więcéj, niż w takimże kwartale r. 1831., a 3,710,000 fr. więcéj, niż w takimże kwartale r. 1832.

Jeden z dziennikow tulońskich donosi, iż w okolicy tamecznéj, mianowicie na wyspach Hyerskich, zaczynają się znowu poruszenia Karolistów.

Blisko tysiąc Niemców udało się niedawno przez Rouen do Havre, skąd mają popłynąć do Ameryki północnéj i tam osieść. Wielu z nich jest dosyć majętnych i należy do wyższego stanu, czego w dawniejszych latach nie było. Ci ostatni byli powiększéj części z obwodu reńskiego i bawarskiego.

Kontr-Admirał Ducrest de Villeneuve został mianowany Prefektem morskim w Lorient, w miejsce zmarłego Admirała Mallet.

Baron Bois-le Comte, dawniéj naczelnik wydziału politycznego w Ministerstwie spraw zagranicznych, wyjechał do Alexandryi w pewném zleceniu rządowém do Baszy Epiptu.

Były Generalny Kapitan Katalonii, Hr. Espana, który skazany został na wygnanie do Majorki, umknął stamtąd do Włoch i przybył d. 8. b. m. z Genui do Marsylii na statku parowym „Henri IV.“

Piszą z Lorient: „Tutejsze władze portowe, jakoteż w Brest; otrzymały rozkaz, aby poczyniły przysposobienia na przyjęcie obcych okrętów. Kazano przyspieszyć uzbrojenie fregaty „Atalante“, ma ona zabrać ludzi z fregaty „Syrene“, których tu codziennie oczekują z Dünów. Spuszczono tu nową fregatę z warsztatu o 60 działach. Budują z pospiechem jeszcze siedm fregat pierwszego rzędu, dwa liniowe

okręty z trzema pokładami, i trzy inne o 80 działach."

Jeden z tutejszych dzienników pisze, iż odebrane przez Wiedeń listy z Stambułu pod dni 10. Marca donoszą, że przyjęcie Admirała Roussin u Sułtana było bardzo wspaniałe i uroczyste. Poseł ten przybył na posłuchanie mając szpadę u boka.

Agenci Dom Pedra układają się o nową pożyczkę 30 milionów fr. na dalszy zaciąg ludzi do wojsku.

Sześciu nowych Deputowanych przyłożyło się do składki zbieranej dla Pana Laffitte; Pan Firmin Didot dał 100 fr., Panowie Lignon i Sans dali także po 100 fr.. P. Luminais dał 50 frank., a Panowie Faure-Dére i Debin po 20 fr.

Obecny stan Hiszpanii stał się przyczyną wielkiéj troskliwości dla naszego rządu. Ostatnia zmiana Ministrów jest zupełnem zwycięstwem, lubo nie stronnictwa Karolisto apostolskiego, lecz zawsze absolutystów i indywidualnych widoków Króla, którym stronnictwo Królowéj ustąpić musiało. Słychać o nie bardzo pocieszającém piśmie jéj do naszéj Królowéj. Wpływ Francyi w Madrycie jest prawie zniszczony, gdyż i Hr. Ofalia, na którym prawie polegano w Tuileryach, przyłączył się do nowego toku rzeczy. Ciągle przybywają tu gońcy z Madrytu do Xcia Broglie; niedawno przybył także goniec od Pana Zea Bermudez do Hr. Pozzo di Borgo. P. Zea Bermudez bawił długi czas w Petersburgu.

Donoszą z Metz, iż z tameczněj zbrojowni posłano do Paryża śpiż na statuę Napoleona, która dn. 15. Sierpnia ma być postawioną na kolumnie placu Vendome.

Minister spraw wewnętrznych otrzymał przed kilku dniami dwa raporta od Prefekta departamentu Rhone. Zdaje się, iż między robotnikami w Lugdunie panuje jeszcze niejakie wzburzenie umysłów. Oddziały wojska posłano już w okolice Lugdunu, oraz do Vienne i Bourgoing.

Przez Stambuł otrzymaliśmy wiadomości z Persyi. Dawno już o tém była mowa, że Abbas Mirza, następca tronu perskiego, przedsięweźmie wyprawę do Khorassan, ażeby prowincyą tę, która tylko z imienia do Persyi należy, nanowo poddać berłu Szacha perskiego. Rozpoczął on kampanią tę w środku zeszłego roku i zajął szturmem twierdze Amirabad i Kuszan; oczekiwano co chwila poddania się świętego miasta Meszed, którego posiadanie jest dla niego nader wielkiéj wagi. Zupełny upadek państwa Afghanów i rozdzielenie jego na mnóstwo małych i małoznaczących krajów, które ze sobą w ciągłéj żyją niezgodzie, sprzyja nader Persom; jeźli wyprawę swoją energicznie popierać będą, mogą na nowo odzyskać wielką część prowincyi Seihtan i Afghanistan, i powetować sobie straty poniesione w traktacie pokoju z Rossyą zawartym. Runjer Singh, Król państwa Lahore czyni ze swéj strony znaczne postępy w podbijaniu wschodniéj części Królestwa Cabul, tak iż przewidzieć można, że wkrótce znikną wszystkie państwa między nim a Persyą położone. Te małe Dwory Azyi średniéj między Bokhara i Sindh oraz Indem i Heratem leżące, są od niejakiego czasu nader zwiedzane przez agentów rossyjskich, angielskich i lahorskich, którzy tamże stosunki handlowe zawiązać starają się. Khiwa, Bokhara, Balkh, Candahar, Peszawer, Herat i Sind są to wszystko państwa, które natarciu swych sąsiadów niedługo się będą mogły opierać, a nawet Persya i Lahore staną się wkrótce (mniéj lub więcéj widocznie) zupełnie zawisłemi.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 9. Kwietnia.

Postępowanie przez rząd nasz zachowane, już wydaje plony swoje i zwołanie Kortezów, obwieszczone onegdaj w naszych gazetach urzędowych, zyskało najwyższe zadowolenie ogółu ludności. Przyczyna albowiem główna narzekania Karolistów teraz usunięta, kiedy prawo młodéj Xiężnéj na tron Hiszpanii, wkrótce przez cały naród uroczyście zostanie uznane. — Sprawy portugalskie od kilku dni są wyłącznym przedmiotem wszystkich konferencyi między Panem Zea, Rayneval i Canning. Zdanie, które dzisiaj górę wzięło w publiczności, jest, że sprawy owe na korzyść Dom Miguela się skończą.

Słychać, iż z powodu odjazdu Infanta Don Carlos, dostojność Naczelnego Wodza wojska, którą tenże od roku 1814. piastował, otrzyma Infant Don Francisco, którego małżonka, siostra Królowéj, jest na czele stronnictwa Cristinos, coby było dotkliwym ciosem dla Karolistów. Co się tycze Królowéj, pokoje jéj były przez kilka dni zamknięte dla każdego bez żadnego wyjątku. Posłowie francuzki i angielski wyprawili gońców. 47 osób, z pomiędzy tych, które w skutku amnestyi wróciły do kraju, podało prośbę o paszport do wyjazdu; urzędnik policyjny odpowiedział, iż w téj mierze zasięgnie potrzebnych rozkazów.

Mówią, iż Hr. Punonrostro nim się udał na wygnanie, miał jeszcze posłuchanie u Króla, na którém Monarcha miał mu powiedzieć: „WćPan więc chciałeś koniecznie zostać Parem! Póki ja panuję, to zapewne nie nastąpi!"

Z dnia 10. Kwietnia.

Pożegnanie Króla z Xięciem Don Carlos, było przed odjazdem tegoż rozrzewniające; Król miał mu pokazać podpisany testament, w którym między innemi następujące znajdują się postanowienia: 1) Wolą jest Króla, aby najstarsza Xiężniczka, jego córka, dziedziczyła tron hiszpański. 2) Aby się zaślubiła z najstarszym synem Xięcia Don Carlos, skoro osiągnie rok trzynasty. Aby Królowa Marya Krystyna, pozostała jéj opiekunką i Regentką Królestwa przez czas nieletności swéj córki; zresztą: 4) Aby pobierała dochód 200,000 dukatów rocznie i zamek w Sewilli oddany jéj był na mieszkanie. 5) Aby Kortezy zaraz po śmierci Ferdynanda zwołane zostały, dla nadania téj dyspozycyi wszelkiego potrzebnego zatwierdzenia, jako też dla mianowania Rady Regencyjnéj, stósownie do praw istniejących.

Portugalia.

Z Lizbony, dnia 5. Kwietnia.

Listy z głównéj kwatery z Braga donoszą o przybyciu Infanta Don Carlos do Grimarais. Don Miguel przyjął J. K. M. jak najwspanialéj. — Wiadomości z Oporto rzadko tu kiedy nadchodzą, ale zawsze brzmią one korzystnie dla Królewicza. Spodziewają się go tu w stolicy d. 15. m. b. — Angielski pakietbot, płynący z Londynu, zawinął wczoraj do Tagu. Wyładowano zeń kilka skrzyń złota, które do skarbu państwa sprowadzono. Jestto pierwsza nadesłana część pożyczki, zaciągniętéj w Londynie i Paryżu.

Anglia.

Z Londynu, dnia 20. Kwietnia.

Już od przeszłego tygodnia przygotowywano tu hotel w bliskości Groswener Square na przyjęcie oczekiwanego tu w czwartek z Paryża Xcia Orleańskiego; donoszą teraz, że Xżę dopiero w ciągu przyszłego miesiąca do stolicy naszéj przybędzie.

Sun dzisiejszy donosi: „Zapewniają nas, że u Poselstwa portugalskiego żadne dotychczas nie nadeszły wiadomości, któreby miały wieść rozprzestrzenioną o odpłynieniu Admirała Sartorius z flotą Konstytucyonistów do Anglii, potwierdzić.

Gazeta pewna stolicy pisze co następuje: „Influencya sroży się, jak się srożyła. Teatr Dryrylane zostanie aż do soboty zamknięty i nie można było wczoraj wieczorem dać tam przedstawienia, chociaż na afiszach było ogłoszone, że reprezentacya nastąpi „za rozkazem N. Pana“ i liczba znaczna ludzi już się była przed bramą gmachu zgromadziła. Wczoraj wieczorem zamknięto jeszcze trzy domy widowiska: Operę, Konwent-Garden i teatr Strand. W izbie sądowéj Old Bailey nastąpiła przerwa w czynnościach z przyczyny, że rekorder zapadł na influencyą. Podczas posiedzenia kilka członków nagle zasłabło, a badania trzeba było często przerywać, ponieważ przysięgli pomocy lekarskiéj potrzebowali. Celniejsi krawcy w wielkim są kłopocie, jakby mogli nowe suknie na przyszły festyn u dworu wykończyć, kiedy czeladnicy ich, prawie wszyscy w łóżku leżą. Choroba zapewne wprzód nie sfolguje, dopóki nie nastąpi odmiana powietrza. Chociaż napady jéj bardzo gwałtowne, zaspokaja nas jednak doświadczenie, że dotychczas nigdy jeszcze śmiercią się nie skończyła.“

Oto wedle najnowszych doniesień spis zbrodni popełnionych w ciągu Marca w hrabstwie irlandzkiém Kilkenny: „Zabójstw 4, złupień 5, napaści na domy 55, podłożeń ognia 4, kradzieży bydła 4, gwałtownych napadów Białonogich 19, nieprawnych ogłoszeń 13, zniszczeń własności obcéj 16, podłożeń ognia w zamiarze rozboju 4, nieprawnych przysiąg 14 i ukazań się z bronią 5.

Bil względem założenia kolei żelaznéj między Manchester i Birmingham, przyjęty już na posiedzeniu przeszłém w Izbie niższéj, odrzucony wszelako przez Izbę wyższą, przechodził nanowo onegdaj przez Izbę niższą. Sun wynurza nadzieję, że Izba wyższa tą razą nie odrzuci bilu, równie jak przyjęła wniosek o założeniu kolei żelaznéj między Birminghamem i Londynem, ile, że środek ten tak wielkie nastręcza korzyści i znacznéj liczbie ludu korzystne zabezpiecza zatrudnienie.

Posiedzenie Izby Deputowanych dnia 19. Lord Althorp zapytał Pana M. Attwod, czy przytém obstaje, aby dzisiaj wieczorem czynić swój wniosek o ustanowienie Komitetu względem przyczyn biedy w kraju? W tym razie nie byłby on (Lord Althorp) w stanie, przełożyć swój budżet. Pan M. Attwod żalił się na wyrządzoną sobie krzywdę, kiedy mu nieparlamentowym sposobem onegdaj przerwano, przeto wedle zdania jego, byłoby bezskuteczném, czynić i popierać wniosek mimo chęci Izby. Lord Althorp odrzekł, iż sobie tylko życzył, aby skreślenie stanu finansów kraju poprzedzało wniosek zacnego członka (oklaski), któremu zresztą sprzeciwiać się nie chce i który w poniedziałek przyszły może być uczyniony. P. M. Attwod oświadczył, iż się na to zgadza, a tak zamieniła się Izba w wydział dla środków pomocy krajowéj. — Zanim Lord Althorp do właściwego przedmiotu rozprawy swojéj przystąpił, opisał on sposób działania i drogę, którą Mi-

nistrowie w sprawach skarbowych poszli, aby zjścić przyrzeczenia swoje względem oszczędzeń. Oświadczył, że 387 posadom 231,400 funt. płacy rocznéj potrącili, co po odciągnieniu superannuacyi czystego przynosi oszczędzenia 193,000 funt.; od płac dyplomatycznych odciągnięto także 91,000 funt. Między skasowanemi urzędami są 3 parlamentowe; zamiarem rządu, ile możności, z podobnemi zasadami nadal zaprowadzać oszczędzenia. Przeszło 500 osób pobierających dotąd połowę pensyi, albo stojących na liście superannuacyi przyjęto do czynnéj służby. — Dochody państwa przewyższają wydatki onego o 1,487,000 funt. (słuchajcie!), przewyżka więc nierównie większa od ubytku roku przeszłego, wynoszącego tylko 235,000. — Nastąpiło roku zeszłego zmniejszenie wydatków o 2,408,000 funt., nie sprawione przez polepszenie dochodów ani przez taxy, lecz przez gospodarne rozrządzanie dochodami. Porównywał następnie Lord pojedyncze rozdziały dochodów i wydatków roku upłynionego z rozdziałami wykazów onych z roku zaprzeszłego. Przystąpił potém do budżetu na rok bieżący, na który dochodów ilość na 46,491,128 funt. oznaczył, więc na mniéj, jak na rok przeszły; na brzemię fondow konsolidowanych 30,300,000; na siłę zbrojną morską i lądową 44,922,219 funt., zostawiając jeszcze przewyżkę 1,570,000 funt. Zdanie jego i zasady względem przewyżek znajome; sądzi on być rzeczą korzystniejszą, zniżyć taxy. (Słuchajcie!) Być może, że przewyżkę za nisko ocenił, życzy jednak sobie w zniżeniu tax pójść tak daleko, jak być może, choć nie do tego zakresu, jaki mu zewnątrz Izby wytykają. Podatek od słodu przynosi 4,335,000 funt., przeto zniesienie onego, nie obmyśliwszy czego innego w jego miejsce, niepodobném jest do wykonania. — Oświadcza się przeciw podatkowi od stęplów gazet, nadający im monopolium, które w każdym razie szkodliwe; wszakże trzebaby było takim sposobem całą taxę znieść, która jednak 440,000 funt. przynosi; skasowanie więc onéj nie ulżyłoby zaiste potrzeb i brzemienia narodowi. Wynagrodzenie onéj przez porto od listów byłoby zwodniczym środkiem; najlepiéjby jeszcze było owych 440,000 funt. użyć na zniżenie innych tax. (Następuje szczegółowe wyłuszczenie zmian w taxach, któreby w téj mierze mogły być przedsięwzięte.) Taxa od okien domów przynosi 2,570,000 funt., przeto zniesienie jéj nagłe niepodobne do wykonania; życzyłby sobie przynieść ulgę sklepom; przeto téż przekłada zniżenie podatków od okien sklepów, z oświadczeniem, iż tymże przywilejem radby był obdarzył inne domy, w których są składy towarów; trzebaby tam wszędzie jednę trzecią opuścić, przez coby ilość cała o 100,000 fnt. się zmniejszyła. Podatek od taczek całkiém będzie skasowany, przez co powstaje niedobór 35,000; równie ma być zmniejszony podatek nałożony na czeladników, chłopców, buchhalterów, nosicieli i t. p. tak dalece, iż ogół wszystkich tych podatków o 244,000 funt. się zmniejsza. Dał był dawniéj słowo swoje, że zniży podatek od bawełny niewyrobionéj; nie sprawił ten wszelako żadnéj szkody, przeto téż życzyłby, aby został nadal, jak w r. 1831. — Co się tyczy podatku od mydła (słuchajcie!), to przynosi on obecnie 1,186,000 fnt.; proponuje zmniejszenie onego na połowę, co wedle zdania jego, pomnoży konsumcyą. — Ogłoszenia w gazetach Irlandzkich umieszczane mają odtąd mniejszym podatkiem być obarczone; uczynił to Lord mianowicie dla zaspokojenia Pana O'Connell. — — Tak więc ogół potrąceń wynosiłby 3,134,000 funt., wszakże, czego się spodziewa, w rzeczywistym niedoborze tylko 1,056,000 funt.; pozostałaby więc zawsze jeszcze przewyżka 510,000 funt. Pan Hume po skończeniu téj rozprawy tak się odezwał: Wszystko to dobrze, ile się to da zrobić, ale nie dosyć, aby krajowi rzeczywiście dopomódz.

Gazeta Sun zawiera następujące wiadomości o znanych członkach parlamentu: Grote i O Connor. „Jerzy Grote jest bankierem i kupcem. Za osobliwość namienić wypada, iż Pan Grote ma być potomkiem Hugo Grotiusa, którego jeden syn był kupcem, i przybywszy z Amsterdamu, osiadł w Londynie; odtąd ciągle jeden z członków téj rodziny trudnił się znacznym handlem w tutejszéj stolicy. Pan Grote jest radykalistą; pragnie wolności handlu, głosowania przez gałki, trzyletniego Parlamentu, niezwłocznego zniesienia niewoli, uchylenia praw zbożowych, zmnieyszenia wydatków do ilości jak były w roku 1792, skasowania podatków stałych i reformy kościelnéj. Pan Grote wydał pisma o przywileju banku, o dziejach greckich i o reformie. Pan Dennis O'Connor, zwany pospolicie O'Connor Don, jest synem byłego członka parlamentu z Roscommon; uważają go za naczelnika rodziny O'Connor. Dziedziczny przydomek Don, podobnie jak hiszpański, poczytują niektórzy za skrócenie łacińskiego wyrazu Dominus; tytuł ten otrzymała rodzina O'Connor od osadników hiszpańskich w Irlandyi. Inni z większém podobieństwem do prawdy wywodzą ten tytuł od słowa dun (brunatny), gdyż kolor ten oznaczał

Herb téj linii rodziny O'Connor, i służył do rozróżnienia od drugiéj linii tejże rodziny, używającéj czerwonego koloru w swoim Herbie. Pan O'Connor jest za rozwiązaniem unii, za poprawą ustaw względem sądów przysięgłych, za złagodzeniem praw karnych, za jednostayniejszym podziałem dóbr duchownych, za zniesieniem systematu dziesięcin, i zaspokojeniem uskarzeń Irlandyi. W roku 1831 został pierwszy raz obrany członkiem parlamentu z Hrabstwa Roscommon."

Podatek od domów i okien wynosi rocznie w tutejszéj stolicy 157,853 funt. szt., w Westminster 251,671, w Southwark 21,140, w Liverpool 47,640, w Manchester 20,457, w Birmingham 17,759 funt. szterl. i t. d.

Dnia 7. b. m. o kwadransie na godzinę 9tą wieczorem dało się uczuć trzęsienie ziemi w Hrabstwie Sussex.

Jedna z Gazet tutejszych pisze, iż od czasu zagajenia teraźniejszego parlamentu od d. 14. Marca, Pan O'Connel miał w Izbie niższéj głos 134 razy, Pan Cobbet 65 razy, Pan Hume 98 razy, Lord Althorp 183 razy, Pan Stanley 29 razy, a mówca Izby 46 razy.

Gazeta Dworska donosi o wyniesieniu Wice-Hrabiego Goderich na dostojność dziedzicznego Hrabiego Ripon, w Hrabstwie York, i o mianowaniu Pana Fitzgerald Hill drugim zarządzcą Trinidad.

Pan Stanley został znowu w Lancashire obrany członkiem Parlamentu.

Gazety z Nowego Yorku pod d. 22. Marca donoszą o zupełném załatwieniu zatargów z prowincyą południowéj Karoliny. Taryfę celną na kongressie Zjednoczonych Stanów północnéj Ameryki, uznano jako zaspokojenie uskarzań wspomnionéj prowincyi.

Mundur gwardyi przybocznéj konnéj ma być zmieniony; kirysy zostaną skasowane, a w miejsce hełmu będzie lekka czapka.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością Kommissarza Aukcyjnego Krysztofa Samuela Heinricha Ahlgreen, otworzono dziś proces spadkowo-likwidacyjny. Termin do podania wszystkich pretensyi wyznaczony, przypada na

dzień 4. Czerwca r. b.,

przed południem o godzinie 9téj, w Izbie stron tutejszego Sądu Ziemiańskiego przed Sędziem Ziemiańskim Bonstedt.

Kto się w terminie tym niezgłosi, zostanie za utracającego prawo pierwszeństwa jakieby miał uznany, i z pretensyą swoją li do tego odesłany, coby się po zaspokojeniu zgłoszonych wierzycieli pozostało.

Poznań, dnia 18. Lutego 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Gospodarstwo w Cichogorskich olendrach w powiecie Bukowskim pod liczbą 3 leżące, i do massy spadkowo-likwidacyjnéj Krystyana Giering należące, będzie drogą subhastacyi przedane. Taxa sądowa wynosi 2,098 talarów 9 srgr. 2 fen.

Termina do licytacyi wyznaczone są
na dzień 15. Lipca r. b.,
na dzień 16. Września r. b. i
na dzień 19. Listopada r. b.
godzinę 11. przed południem. Odbywać się będą w Izbie stron tutejszego Sądu Ziemiańskiego przez Referendaryusza Sądu Nadziemiańskiego Haupt. Chęć kupienia mający wzywają się niniejszém, aby się na terminach wymienionych stawili, z warunkami obznajmili i licyta swoje do protokółu podali. Przybicie nastąpi na rzecz najwięcéj dającego, jeżeli przeszkody prawne nie zajdą.

Taxę i warunki kupna w Registraturze naszéj przejrzeć można.

Każdy, chcąc być przypuszczonym do licytacyi, musi 300 tal. gotowizną lub w listach zastawnych W. X. Poznańskiego złożyć.

Zarazem zapozywają się wszyscy niewiadomi pretendenci z tém ostrzeżeniem: aby się najpóźniéj w ostatnim terminie zgłosili i pretensye swoje do gruntu przedać się mającego podali; w razie albowiem przeciwnym zostaną z pretensyami swojemi realnemi, jakieby mieć mogli, prekludowani i wieczne im w téj mierze milczenie nakazaném zostanie.

Poznań, d. 1. Kwietnia 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy na wniosek jednego z wierzycieli realnych nad przyszłą summą szacunkową w powiecie Krobskim położonych, Wmu Rajmundowi Bronikowskiemu należących dóbr szlacheckich Czestram, czyli Golejewko, wraz z przyległościami, z dniem dzisiejszym proces likwidacyjny otworzonym został, przeto wszyscy niewiadomi wierzyciele realni, którzy do

pomienionych dóbr lub tychże przyszłéj summy szacunkowéj, jakiekolwiek pretensye mieć mniemają, niniejszém się wzywają, aby pretensye takowe w przeciągu 3ch miesięcy, najdaléj zaś w terminie

na dzień 8. Lipca 1833.

przed delegowanym Wnym Baronem Richthofen Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego wyznaczonym, w tutejszém pomieszkaniu sądowém podali i udowodnili, pod tym rygorem: że niezgłaszający się z ich pretensyami prekludowani będą i im w téj mierze wieczne milczenie, tak względnie nabywcy rzeczonych dóbr, jakoteż i wierzycieli, pomiędzy których summa szacunkowa podzielona będzie, nakazaném zostanie.

Ci, którzy przez pełnomocnika zastąpić się dać chcą, mogą się do tutejszych Komissarzy sprawiedliwości: Salbach, Mittelstaedt, Lauber, Fiedler i Douglas udać.

Wschowa, dnia 25. Lutego 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

JPaństwo Wagner małżonkowie, to jest: JPan Eduard Oscar Richard Wagner aptekarz w Poznaniu, który w dniu 12. Czerwca 1832. wszedł w śluby małżeńskie z JPanną Bertą Joanną Klementyną Wosidło podług kontraktu sądowego z dnia 8. Czerwca 1832., wspólność majątku i dorobku pomiędzy sobą wyłączyli.

Poznań, dnia 22. Marca 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

UWIADOMIENIE.

Część główna dóbr Przygodzkich, w W. Xięstwie Poznańskiem przy granicy Szląskiéj pod Sycowem i Międzyborzem położona, a składająca się z niżéj wyrażonych folwarków i regaliów, ma być z powodu odebranego wyższego zlecenia

dnia 20. Maja r. b. zrana o godz. 10.

w Przygodzicach pod Niemieckim Ostrowem od Sgo Jana 1833. na lat sześć najlepsze licytum czyniącemu, a przed licytacyą wykazać się mogącemu dostatecznym majątkiem i kaucyą, w dzierzawę wypuszczona zostanie, to jest:

Cztery folwarki razem:

1) Przygodzice, zawierające
680 Morg 37 □Pr. roli,
33 = 10 = ogrodów,
589 = 161 = łąk.

2) Zembcow, zawierający
1037 Morg 26 □Pr. roli,
65 = 112 = łąk,
6 = 61 = ogrodów.

3) Wysock mały, zawierający
652 Morg 12 □Pr. roli,
35 = 107 = łąk,
20 = 79 = ogrodów.

4) Strugi, zawierające
444 Morg 7 □Pr. roli,
91 = 152 = łąk,
— = 133 = ogrodów;

oraz połączone z temiż folwarkami:

5) Rybołóstwo znaczne, z użytkiem gruntów stawowych, w ilości morg Magd. 3133 prętów □ 61, niemniéj
6) Propinacya wódki i piwa z gorzelnią i browarem w karczmach co do piwa 24 i wódki 32.
7) Potażnia.

Należące do każdego folwarku robocizny zaciężne, jako też do rybołóstwa, propinacyi i potażni, podług specyalnych Tabel praestacyjnych, równie jak i inwentarze żyjące i nieżyjące, z dostatecznemi budynkami oddane także będą w dzierzawę podług taxy.

Warunki licytacyi przejrzane być mogą każdego czasu w biórze podpisanego.

Zatwierdzenie przyderzenia z trzech najlepiéj dających, Jéj Królewiczoskiéj Mości JO. Xiężnie Radziwiłłowéj zastrzeżoném zostaje.

Przygodzice, dnia 22. Kwietnia 1833.

Kommissarz Generalny dóbr Przygodzkich,
Zaborowski.

Chcąc zmniejszyć moje stósunki gospodarskie postanowiłem przez publiczną licytacyą zbyć inwentarze, sprzęty gospodarskie i inne ruchomości tu się na gruncie znajdujące; obrawszy do téj licytacyi dzień 2. Lipca r. b. i dni następne w Komornikach. Do inwentarza należy 600 sztuk owiec zdrowych w różnych gatunkach, które co do dobroci wełny, z usilném staraniem zgromadziłem. Wołów roboczych sztuk 18, koni 16, trzoda chlewna, drobiazg, meble, sprzęty gospodarskie, ubiory konne, wozy, pługi, i inne narzędzia uzupełnione.

Uwiadomiając o tém chęć kupna mających, oświadczam oraz iż owce wcześnie dopokąd są w wełnie obejrzane codziennie być mogą, a nawet z wolnéj ręki przed powyższym terminem, tak rychło abym mógł Publiczność o tém uwiadomić, sprzedane być mogą.

Komorniki pod Swarzendzem w powiecie Szredzkim położone, dnia 2. Maja 1833.

M. Urbanowski.

Świeży tegoroczny porter otrzymał
Józef Verderber.